

παρὰ τοῦ λαοκλάνου καὶ ἀπονεομένου μονωχοῦ Χριστοφόρου Παπούλακη. Ἡ Κυβέρνησις, ἀφ' οὗ ματαιώς μετεχειρίσθη τὰ ἡπια καὶ πατρικὰ μέσα, ἡ ναγκάσθη νὰ πέμψῃ στρατιωτικὴν δύναμιν πρὸς καταστολὴν τῆς σπάσιως ταύτης, τῆς ἐποίας τὰ ἔλατηρια ἀνεκαλύφθησαν ἄγαθὴ τούχη ἐν καιρῷ ἐκ διαφόρων γραμμάτων εἰς Καλαβρύτα. Πάτρας, καὶ ἀλλαγοῦ. Οἱ Μανιάται ἡρηθῆσαν μέχρι τοῦδε νὰ ἀποδώσωσι τὸ δημη γέρτην¹ ἀλλὰ Θέλουσιν ἀναγκασθῆν ὑπὸ τῆς βίας, ἢ καὶ πρὶν ἡ βίας ἐιργήτη. Ἡδὴ μάλιστα διεδόθη· διὰ διάρχειας ἀδραπέτευτεν, ἡ ἔγινεν ἄφαντος.

Λυπεῖται πᾶς; εἰλικρινὴς πολίτης βλέπων ἐπαναλαμβανόμένας ἀλληλοδιαδόχως τοιάτις ταραχὰς, αἴδοισι ἀμαυροῦσι τόσον τὸν χρακτῆρα τοῦ ἔθνους εἰς τὰ ἔξω, συγκινοῦσι τοὺς λαοὺς ἐστατεριῶς, καὶ καταδαπανῶσιν ἀδίκως τοὺς ὑπάρχοντας τοῦ ταμείου πόρους. Ἀλλὰ πότη² πικρίνων ποτίζεται ἀκαταπούστως ἐξ αὐτῶν καὶ ἡ ἄγαθὴ τοῦ βασιλέως ἡμῶν καρδία! Ήδον παντελῶς ἄλιτης ἀνταμοιβῆς ἥτο ἀξία ἡ πατρική του μέριμνα καὶ δικαιοσύνη ὑπὲρ τῆς ἐνδαιμονίας πατῶν! Ἡ θεία δύναμις πρόνοια κήδεται καὶ αὐτοῖς καὶ τῆς Ἑλλάδος³ διότι δῆλαι μέχρι τοῦδε αἱ μηχανήαι⁴ τῶν κακοθεύλων διελυθῆσαν ὡς ἵστος ἀράχητης, καὶ τὸ πρότυχημα τῆς δὲ θρησκείας⁵ τὸ διποίνων ἡγη ἀνέλαβον, δὲ θέλεις τοῖς χρητιμεῖσι περιστάτερον. Διότι ἡ θρησκεία προστατεύεται ἀπὸ τοὺς καθεστῶτας νόμους, ἀπὸ τὰς βουλές καὶ ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν ἔξισου. Ποτὲ οἰρεῖται δὲν κατώρθωσε νὰ τὴν μοιλύῃ, οὔτε ἡριόυσθη τις προτήλυτος ἐτεροδόξων διδασκαλιῶν γενόμενος. Ότοιά διαφορὰ κατὰ τοῦτο μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ ἄλλων τόπων τῆς Εὐρώπης, ὑπῆρχε μάλιστα τῆς συνταγματικωτάτης Ἀγγλίας καὶ τῆς Ομοσποδίου⁶ Ἀμερικῆς! Εἰς πότα σχίζματα κατεκερ ματίσθη καὶ ἀδιακόπως ὑποδαιρεῖται μέγρις διου τε λείωση ἐκμηδηνισθῆ γυμνούμενή καὶ τὴν συστασίν της, οὕτως εἰπιῦν, ἀποβάλλουσα. Πόσον δὲ μίσος πνέουσιν εἰς διαμαρτυρόμενοι κατὰ τῶν Καθολικῶν! Διὰ τοῦτο οὐχὶ διληγότερον παρὰ τὴν κατατρύχουσαν αὐτούς; πενίαι χιλιάδες Ίρλανδῶν⁷ κατὰ τοῖς μεταναστεύουσιν εἰς μακρυνάς χώρας, ἀρνούμενοι καὶ αὐτὴν τὴν πατρίδα καὶ τὸν συγγενεῖς των. Ἀλλ' οὗτον ὑπάρχει ἔμφυτος δὲ ζῆλος τῆς θρησκείας, τότῳ συμφέρει ὑπὲρ αὐτῆς; καὶ ὑπὲρ τῆς γενικῆς ἡσυχίας τοῦ Κράτους νὰ λείπωσιν αἱ θρησκευτικαὶ συζητήσεις διότι αὐτοὶ οὐγὶ μόνον τὴν χριστιανικὴν πίστιν ἔκπλαι λήχωτηρίασαν ἡ ἀδιαφόρως ἐνόθευσαν⁸ ἀλλὰ καὶ ἀναστατωσίες ἔφερον μηγάλας καὶ πολυχρονίους πολέμους καὶ μεταναστεύεις διολκήρων λαῶν, καθὼς εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ ἀλλοῦ. Ἡμεῖς δύμως αὐτοὶ κατὰ δυστυχίαν προχειμένια τὸ ἀξιοπρέπεταν παράδειγμα τῆς βλάβης τῶν θρησκευτικῶν συζητήσεων, ὅταν ἐκτείνονται πέραν τοῦ δέοντος⁹ διότι ἐξ αὐτῶν ἐταπειώθη καὶ εἰς δουλείαν ὑπέπεσε τὸ ἐλεεινὸν ἡμῶν ἔθνος. Εὐιωχεῖς οἱ τόποι δοσι δέν ἐπαπειλοῦνται ἀπὸ τοιαῦτα κακά τῶν δοιών εἰς Κυβέρνησις διοικοῦσι κατὰ συνειδήσιν, καὶ δου η ἐλευθερία τῆς πεποιθήσεως εὑρίσκεται ἐντός τινων δρίων περιεσταλμένη. Μόνον ἡ ἐκ τούτου προερχο-

μένη γενικὴ ἡσυχία ἀρκεῖ μέχρι τίνος νὰ ἀντισταθῇ μίσῳ πολλὰ ἄλλα ἀτοπα τῆς αὐθαίρετου ἔκουσιάς.

Ταῦτα λέγοντες δὲν παραγνωρίζουμεν, οὔτε μεμφθερά παντελῶς τὸν σκοπὸν, ἢ τὴν ἀξίαν τῶν γραφόντων ὑπὲρ τῆς ἀληθείας, ἢ ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ ἔθνους. Διατενόμεθα δὲ μόνον διτὶ πολλάκις ὁ ἀμαθῆς καὶ διεισιδάμιμων καὶ ἐπεροκίνητος μάλιστα λαὸς παρεξηγῶν τοὺς δριθατάτους λόγους λαμβάνει ἀφρομήν μέχρι μὲν τινῶν τάχαρρον¹⁰ καὶ τὰ σευνότατα πράγματα τὰ δυοῖς ἀκούει ἔξονειδίζομενα¹¹ νὰ παρεκτρέπηται δὲ ἐπειτα καὶ νὰ στασιάζῃ καθὼς ἡδη συνέβη εἰς τοὺς Μανιάτας. Μή πατὶ μάχαιραν. Διατὶ νὰ τὸ φέρωμεν εἰς τοιάτην ὑπόνοιαν ἀνατέμνοντες ἐμπροσθέν του δοσμέραι τὰς θρησκευτικὰς ἰδέας;

— Ἀναγγέλλεται ὡς θείαν διτὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἔδος μέχρι εἰσάγονται εἰς τὴν συζήτησιν τῶν Βουλῶν τὰ Εκκλησιαστικὰ νομοσχέδια.

Εὐχρέμεθα δὲ θείας τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης νὰ συνετίσῃ τοὺς Βουλευτὰς καὶ Γερουσιαστὰς εἰς τὰ ἔργα ταῦτα. Ἡ ἀπόφασίς των θέλει κρίνει περὶ τῆς ἀξιοπεπείας τοῦ Ἑλλ. λαοῦ ουνδυασμένης μετὰ τῆς πρὸς δόλοκλητον τὸ Ελληνικὸν ἔθνος οχέσεως καὶ συμπαθείας.

ΕΛΠΙΣ. — Βεδίζουσα τὴν μέσην δόδον ὑπαγορεύει τρέπον συμβολίζοντα τοὺς διαφερομένους περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων. Νομίζει διτὶ ἡδέλομεν ἀγνωμονήσει πρὸς τὴν Μεγάλην ἐκκλησίαν μὴ παρειχόμενοι τὸν Τόμον, καὶ μὴ ἀναγνωρίζοντες τὸν θεόμβρον της. Διότι ἔκεινον μὲν ἐνητήσαμεν, καὶ δοθέντα ἡδη τὸν ὑπεδέχθημεν ἀιεπικρίτως καὶ ἐωρτάσαμο μάλιστα ἐσρήτην ἔθνικήν τοῦτον δὲ ἐξ ἔθους, ἢ κανονισμοδικῶν, ἢ νόμων καὶ διαταγμάτων αὐτοκρατορικῶν κατέχεις πραγματικῶν κατὰ σειρὰν πολλῶν αἰώνων διπατριάρχης καὶ δὲ Σύνοδος τῆς Κωνσταντινούπολεως, καὶ δὲ μέγας δὲ Πέτρος αὐτὸς ὡς μητέρα τῶν ἐκκλησιῶν ὡδολόγησε καὶ ἐτίμησε τὴν μεγάλη ἐκκλησίαν.

'Αλλ' ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ συναρμόσῃ τινὰ τῶν συνομολογηθέντων μερῶν πρὸς τὰ καθεστῶτα τῆς συνταγματικῆς πολιτείας, ζητοῦσα ἐκ νέου ἐπεξήγησίν τινα, εἰτ' ἐπιδιόρθωσιν τοῦ Τόμου παρὰ τοῦ Πατριαρχείου. Νομίζει δὲ δὲ ή Ελπίς διτὶ δύναται καὶ συμφέρει μάλιστα εἰς τὴν Ἑλλάδα νὰ ὑψώσῃ εἰς Πατριαρχείον τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἔκουσίαν, καθιστῶσα αὐτὴν ἴκανῶς ἀνέξαρτητον διότι τὴν κοσμικήν κατὰ τὸ πνευματικὸν διόρθων νόμων, συγεννούσουμένην δὲ μετ' αὐτῆς ἐπτῶν μικτῶν ζητημάτων, οἷον δὲ γάμος κτλ.

ΑΙΩΝ. — Εξακολουθεῖ σχοινοτέντατα καὶ ἀλλεπαλληλα ἀρθρα προτιθέμενα τὴν ἀνάριψειν τῆς ἀναρέσεως τοῦ Τόμου.

— Ο καθηγητὴς Κ. Βάμβας καὶ δ. Κ. Π. Σοῦτος ἔγραψαν εὐθυῶς κατὰ τοῦ Κ. Φαρμακίδου.

— Αποθανόντος τοῦ μητροπολίτου Λοκρίδος ιστερά ἔχει μόνον ἓνα ἀρχιερέα τὸν Ἀθηνῶν, καὶ Πελοπόννησος ἓνα μόνον τὸν Καλαβρύτων, καὶ οὐδεὶς ἕνα μόνον τὸν Κυκλαδῶν.

— Πολλαὶ οἰκογένειαι Ρωσικαὶ καὶ Ιερεῖς Ρώσοι ἀνεγχώρησαν εἰς Περσικὸν.